
Przyokopowa

Dzielnice: Wola

Osiedla: Czyste

Atrybuty: Nazwy pochodzące od wyrazów pospolitych Nazwy określające

Rok utworzenia nazwy: 1808

Opis

Biegła **przy okopach** miejskich.

Do 1919 roku taką samą nazwę nosiła dzisiejsza ul. Sułkowicka.

Ciekawostki

Powstała w XVIII w. jako droga łącząca rogatki Wolskie i Raków. Jako ulica powstała ok. 1780. Mieściły się tu cegielnie, glinianki i kilka domów, a także ogrody. Na przeł. XVIII i XIX w. nazywano ją ul. Przy Okopach, a dalsza część drogi, odcięta w 1844 torami kolei W-W, została nazwana Szczęśliwicką. Po zbudowaniu stacji towarowej, przy ulicy powstały magazyny i składy towarów. Bliżej Towarowej powstały kamienice dla robotników. W 1944 zniszczono prawie całą zabudowę, prócz 2 domów.

Stan obecny:

Wolska Manufaktura. Fabryczka Maksa Reinberga która produkowała płótna specjalne, krawieckie i introligatorskie.

Nr 10\12: ostatni dom na Przyokopowej zachowany sprzed wojny.

Nr 11: Fabryka Guzików Sztark. Oprócz tego mieściła się masarnia Tomasza Kobylińskiego.

Nr 15: Zakład ogrodniczy Tadeusza Kubalskiego. Właściciel był założycielem Warszawskiej Spółki Warzywniów, zginął w Powstaniu Warszawskim.

Nr 17: Polfa Warszawa (drugi adres Karolkowa 22\24). W 1824 powstał Instytut Wód Mineralnych Sztucznych, będący poprzednikiem Polfy. Mieściła się tu apteka mgr Henryka Klawe. Jego syn, Stanisław, uruchomił tu fabrykę leków. W 1948 zakłady zostały upaństwowione, ale w 2003 stał się spółką akcyjną.

Nr 19: W 1919 mieściła się tu jednoklasowa szkoła podstawowa dla dzieci z Woli.

Nr 22: Odlewnia Metali Kolorowych Langiewicza.

Nr 24: Fabryka Drutu i Gwoździ Rozenfelda.

Nr 28: Muzeum Powstania Warszawskiego. Budynek powstał w 1908 dla Elektrowni Tramwajów Warszawskich. Zakład powstał dlatego, że pobieranie prądu z elektrowni na Powiśle stało się nieopłacalne, gdyż spółka francuska mocno zawiązała ceny. W opuszczonej elektrowni, 01.08.2004 otwarto interaktywne Muzeum Powstania Warszawskiego.

Budynek Administracyjny Elektrowni Tramwajowej. Powstał w 1908.

Stróżówka. (od ul. Przyokopowej) jedyny budynek elektrowni, jaki pozostał niezmienny od 1908.

Maszynownia i kotłownia Elektrowni. Powstały w 1905-8 wg proj. Jana Lenartowicza dla Tramwajów Warszawskich. Był to bardzo nowoczesny zakład jak na owe czasy. 1918-23 rozbudowano znacznie zakład. W 1939 bombardowanie poważnie uszkodziło zakład, a w 1944 zniszczeń dokończono. Po wojnie budynki częściowo odbudowano na potrzeby Podstacji Prostowników. Dziś, od 2004, mieści się tu ekspozycja Muzeum Powstania Warszawskiego. W 2003 przetarg na odnowę elektrowni wygrał krakowski architekt Wojciech Obtulowicz. Usunięto kotły i inny sprzęt, na dachu umieszczono 35-ciometrowy znak Polski Walczącej.

Mur Pamięci. Na 156-ciometrowym murze umieszczono nazwiska uczestników, którzy zginęli w Powstaniu.

Park Wolności. W dniu otwarcia, 31.07.2004 odbyła się msza celebrowana przez Józefa Glempa.

Pojazd pancerny Kubuś. Replika.

Fragment Pomnika ks. Józefa Poniatowskiego. Oryginalny, thorvaldsenowski pomnik, który został wysadzony w powietrze przez hitlerowców 16.09.1944 Dłoń i część płaszcza odnaleziono wśród gruzów fabryki Lilpopa.

Pomnik ku czci adwokatów walczących w czasie Powstania. Odświeżony 19.11.2004 dłuta Marka Moreau. Pomnik poświęcił biskup polowy WP gen. Tadeusz Płoski. Udział wzięli żyjący adwokaci-powstańcy oraz ok. 200 adwokatów - delegatów na Zjazd Adwokatury Polskiej na czele z Prezesem Naczelnej Rady Adwokackiej Stanisławem Rymarem. Obelisk powstał z inicjatywy Adwokatury Polskiej

Nr 43: Fabryka Guzików Jakor.

Nr 54: Fabryka Gilz Gdynia.

Data nadania nazwy: 1808 rok
